

PO SVETU KATOLIŠKEM

Skofovski konferenca. V Zagrebu je bila od 8. do 14. januarja konferenca jugoslovanskih škofov, ki ji je predsedoval zagrebaški nadškof dr. Anton Bauer. Skofje so z vso resnobo in natančnostjo razpravljali o razmerah, ki v njih živi katoliška cerkev. Ugotovili so, da se v številnih šolskih knjigah izpodokopavajo temelji katoliške vere in morale; da se je javna nemoralnost v letnem času na obalah našega morja in naših rek razširila tako, da so po pravici v skrbeh vsi prijatelji našega naroda. V vsaki škofiji naj se izvaja Katoliška akcija po glavnih smernicah sv. Očeta in po posebnih škofijskih pravilnikih. Ker je mnogo našega narodnega življa raztresenega po raznih delih sveta, kjer jim preti velika nevarnost, osobito če nimajo lastnih duhovnikov, bodo katoliški škofje storili vse potrebno, da jim pomagajo z organiziranjem dušnega pastirstva, ki bo razumelo njih jezik. Našemu rojaku Nikoli Tavliču, mučeniku za svete kraje v Palestini, v čast je zgrajen oltar v češki cerkvi v Jeruzalemu. Za svečanost posvetitve tega oltarja se bo pod vodstvom odbora Društva sv. Jeronima priredilo romanje v sveto deželo. Katoliški verniki, ki imajo možnost, naj si ogledajo razstavo katoliškega tiska v Vatikanu. Vsi naj se navdušijo za katoliški tisk, zlasti za dnevni katoliški tisk. Ker je gmočno stanje katoliške duhovščine izredno težko, bodo škofje delali na to, da se duhovnikom zagotovi dostojna eksistenca. Jugoslovanski škofje so vsestransko preučili raznovrstno delavnost komunistične propagande v naši državi in strašno nevarnost, ki preti od te propagande veri in omiki. Izdali so posebno pastirsko pismo proti komunistom, ki bo prečitano po katoliških cerkvah.

Grozote v Španiji. Francoski list »Croix du Midi« je že večkrat objavil stvarne podatke o grozotah, ki jih uprizarjajo boljševiki v Španiji. Nedavno je ta list poročal, da so španski komunisti in anarhisti zažgali, razdejali in oplenili 20.000 cerkva, kapelice, samostanov, cerkvenih poslopij, zavodov, šol, bolnišnic, sirotišnic itd. Nemogoče pa je dognati število ubitih duhovnikov, redovnikov in redovnic. To je mogoče samo v tistih pokrajinah, ki so prej bile v oblasti komunistov, pa so jih potem zasedle nacionalistične čete. Neka vsega zaupanja vredna oseba, ki je bila v Barceloni, pa je od tamkaj pobegnila v letalu, pripoveduje, da je bilo v sami Barceloni in v bližnji in daljni okolici poklanih 1400 duhovnikov in redovnikov. Ker se je mnogim duhovnikom posrečilo, da so pravočasno pobegnili, ali pa se skrili, porabljajo boljševiki razna lažnjiva in podla sredstva, da bi jih ugrabili. Eno teh podlih sredstev je to-le: boljševiki pošljejo mlade deklice v hišo, o kateri sumijo, da se v njej skriva kak duhovnik. Te deklice se delajo verne in pobožne in kažejo veliko žalost nad preganjanjem cerkve in duhovnikov. Obžalujejo, da zdaj ni več duhovnikov, ki bi tolažili umirajoče ter jim delili sv. zakramente. V tej in tej hiši, tako tarnajo vse

v solzah pokvarjene mlade lažnjivke, je bolnik, ki srčno želi duhovnika, in tako se včasih zgodi, da pride kak duhovnik iz varnega skrivališča, gre z deklicami, ki ga peljejo ne k umirajočemu bolniku, marveč k satansko hudobnim boljševikom, ki ga kratkomalo ubijejo. Na duhovnike, ki se skrivajo po gozdih, naščuvalo dresirane pse kakor na zverjad. Poleg duhovnikov lovijo in ubijajo tudi tiste posvetnjake, o katerih vedo, da so praktični katoličani. To so grozote, ki jim je težko najti para v svetovni zgodovini. O teh grozovitih zločinih ne poročajo listi, ki simpatizirajo z ljudsko fronto: to so marksistični in liberalni listi. Tudi slovenski gospodski in kmečki liberalni listi podpirajo marksiste in komuniste s popolnim molkom o španskih grozotah.

Kogar Bog pokliče. Na Angleškem je nedavno umrl katoliški duhovnik in pisatelj Barnes. Rojen je bil v anglikanski (protestantovski) veri. Izbral si je vojaški poklic ter postal oficir. Pa ni v tem stanu našel sreče. Tudi s protestantovsko vero ni bil zadovoljen. Resni študij ga je preveril, da je katoliška vera edino prava vera. Zato je prestopil v katolicizem. In še več. Šel je v bogoslovje, zamenil sabljico s križem ter našel srečo. Postal je katoliški duhovnik že za časa papeža Leona XIII., ki je umrl leta 1903. Kot katoliški duhovnik je vneto deloval ter branil vero z besedo in peresom. — V Belgiji je vstopila v samostan gospa kraljevega rodu. To je sestra umrlega belgijskega kralja Alberta, vdova vojvode Hohenzollern-Sigmaringen. Svet ji je bil na razpolago s svojo lepoto in uživanjem, ki ga nudi tistim, kateri mu služijo. Pa rajše Bogu služi na način, ki vodi k krščanski popolnosti. V samostanu ne bodo jemali ozira na njen kraljevski rod. Živela bo kakor redovnica socialno najnižjega rodu. Izpolnjevati bo morala natanko vsa redovna pravila, kakor najmanjša njenih tovarišic. Pa je sledila božjemu klicu.

Križi na poljsko-ruski meji. Poljska je sosedna Rusiji. Ruski vojaki, poslani od ruskih boljševikov, so že leta 1920 prekorajčili poljsko-rusko državno mejo, hoteli podjarmiti Poljsko ter jo pretvoriti v sovjetsko pokrajino. Poljaki so jim premagali ter pognali preko meje. Poljaki pa so si v svesti, da se to, kar se je zgodilo leta 1920, lahko zopet ponovi. Tega se zavedajo verni katoliški Poljaki in zato postavljajo križe in kapelice na svoji državni meji proti Rusiji. S tem Poljaki izpovedujejo, da se hočejo boriti za Boga in z njegovo pomočjo proti boljševizmu brezboštva. Zmago nad boljševiki l. 1920 pripisujejo očividni božji pomoči, ki jo je njim izprosila Marija, kraljica Poljske. Na poljsko-ruski meji postavljeni križi in kapelice so dokaz zaupanja in pripravljenosti poljskega naroda, da hoče z vsemi močmi obraniti svoje verske svetinje in svojo državno neodvisnost. Za boljševike v Rusiji pa so memento, ki jih kliče k spreobrnitvi.

Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Tridnevni tečaj duhovnih vaj za dekleta bo od ponedeljka 1. februarja do 5. februarja, od sotoke 13. do 17. marca. Začetek vsakokrat ob 6. uri zvečer prvega imenovanega dne.

Duhovne vaje za fante v Domu presv. Srca v Mariboru, Levstikova 20; od 30. I. do 3. II.; od 20. do 24. februarja. Celotna vzdrževalnina znaša 50 Din. Začetek je prvega dne ob sedmih zvečer, sklep zadnjega zjutraj. Vsak udeleženec se mora vsaj tri dni pred tečajem prijaviti. — Predstojništvo. — Te duhovne vaje priporoča tudi Prosvetna zveza v Mariboru.

Kaj je treba sedaj storiti pri likvidaciji kmečkih dolgov?

Za vsakega kmeta, ki ga posojilnica ali drug denarni zavod izroči Priv. agrarni banki, ki prevzame vse dolgove kmetov, mora priložiti potrdilo, da je res kmet. To potrdilo izda občina na posebnem obrazcu in ga mora vsak dolжник prinesiti posojilnici. Kdor tega ne stori, se pozneje ne more pritoževati, češ, da njegov dolg ni bil zmanjšan. Kdor je dolžan več denarnim zavodom, mora poiskati več potrdil, odnosno prepisov. Za to potrdilo občina ne sme zahtevati nikake takse ali pristojbine. Sedaj je mnogo takih, ki hočejo postati kmetje, da bi se jim znižal dolg. Toda župan mora z lastnoročnim podpisom potrditi, da je res, kar napiše. Ne more torej podpisati lažnega potrdila, da je komu glavni poklic kmetijstvo, če to ni res. S takšnimi napačnimi potrdili se dela škoda posojilnicam, in to se ne sme zgoditi. Lažnjiva potrdila torej niso v čast županom, predvidene so tudi ostre kazni.

Uredba z dne 26. septembra 1936 o likvidaciji kmečkih dolgov je prisilna. Denarni zavodi morajo izročiti Priv. agr. banki vsakega dolžnika, ki ga smatrajo za kmeta. Niso pa seveda dolžni preiskovati, kdo je kmet. Če o kom ne vedo natančno, naj gova dolžnost, da se oglasi in prinese potrdilo. Stori pa naj to takoj, da ne bo prepozno. Kar se tiče odplačevanja dolga, bodo morali kmetje plačevati svoj dolg Priv. agr. banki v 12 letnih obrokih. Po uredbi je prvi obrok zapadel že 1. novembra 1936. Noben kmet pa takrat ni vedel, koliko mora plačati, ker ni dobil obračuna. Predno pa se komu obračuni, se od njega tudi ne more nič zahtevati. Za obračun so predpisane posebne tiskovine, ki so jih denarni zavodi prejeli še le te dni. Sedaj bodo delali obračune, in ko bodo obračuni narejeni, bodo denarni zavodi kmete-dolžnike pozvali, da plačajo prvi obrok. Ker je Priv. agr. banka pozvala po časopisju dolžnike, da plačajo

prvi obrok, naj tisti, ki ve, da je dolžan in res kmet, nekaj plača na račun; ko dobi obračun, bo poslal še ostalo. Obroki se torej ne plačajo posojilnicam, marveč Priv. agr. banki (podružnica v Ljubljani), in sicer po čekovnem računu 10.250.

Kmetu, ki se mu je dolg znižal za 50% in ki je sicer redno plačal vse obresti, bo izračunan obrok tako-le: Dolg se razpolovi. Od ostale polovice pa plača od 100

dinarjev 10 dinarjev in 60 par. V tem so računane 4½% obresti, drugo pa gre na odplačilo. Tistim, ki so dolžni nad 25.000 Din se dolg sam po sebi ne zniža, ampak morajo prositi za znižbo na sodišču. Taki morajo letos plačati prvi obrok od celega dolga in ne od znižanega. Če jim bo sodišče dolg znižalo, jim bo to štetu prihodnje leto v dobro in bodo torej drugič toliko manj plačali.

Osebnosti.

Duhovniške vesti. Imenovan je za učitelja petja in glasbe v kn.-šk. dijaškem semenišču v Mariboru g. Gregor Zafosnik, prefekt istotam. — Postavljen je za prefekta na istem zavodu g. Alojz Kozar, semeniški duhovnik v Mariboru. — Nastavljena sta bila gg: Ivan Černoga, provizor v Dravogradu, za kaplana pri Sv. Marjeti niže Ptuj, in Jožef Mlakar, bivši župnik v Štefanju, zagrebška nadškofija, za kaplana v Vidmu ob Savi. — Prestavljeni so bili gg. kaplani: Ivan Camplin od Sv. Jurija v Prekmurju v Maribor, stolna župnija; Alojz Gabor od Sv. Marjete niže Ptuj k Sv. Juriju v Prekmurju; M. Ledinek, II. kaplan v Ljutomeru, za I. kaplana istota. in Franc Pečar iz Vidma ob Savi v Ljutomer za II. kaplana.

Nesreče.

Obleka se ji je vžgala na telesu. V Mariboru na Slomšekovem trgu se je zgodila izredna nesreča v trgovini predtiskarije M. Temerl. Pri Temerlovu je uslužbena 22 letna Marija Kuralt iz Studencev. Zjutraj je prišla v trgovino in zakurila. Nankrat so bušili plamen iz peči in Kuraltovi se je vnela obleka. Zbežala je na trg in vpila na pomoč. K sreči jo je hitro opazil krojaški vajenec, ki je stekel po vodo, z njo polil Kuraltovo in preprečil nrtne opekline. Opečeno so prepele vode je padla 2 letna Marija, posestnikova hčerkica iz Šmartnega pod Šmarno goro. Po celem truplu nevarno opečenega otroka so spravili v ljubljansko bolnico.

Štrahna smrt otroka. V hiši posestnika Antona Omuleca v Peščenem vrhu pri Sv. Trojici v Slov. goricah se je zgodila zadnjo sredo popoldne huda nesreča. Mož in žena sta imela opravke zunaj hiše, po kateri sta se kotala 4 letni Franček in 4 letna Lizika. Otroka sta si dala opravka tudi v kuhinji pri štedilniku. Fantek je potegnil s podkurjenega štedilnika lonec vrele vode, ki se je izlil na spodaj igrajočo se sestrlico. Deklinica je dobila tako hude opekline, da jim je kljub zdravniški pomoči podlegla.

Smrtna nesreča starega moža. 70 letni Ignac Trček iz občine Trata pri Škofji Loki se je vračal zvečer proti domu. Ko je šel preko brvi čez »Potoško grabo« pri Todrežu, je padel z brvi v vodo in si ni mogel pomagati kljub temu, da je bila zelo nizka. Stari revež je najprej utonil in potem še zmrznil.

Razne požarne nesreče. V Kovačji vasi pri Slov. Bistrici je zgodaj zjutraj uničil

ogenj novo gospodarsko poslopje posestniku Maksu Kolarju, ki je oškodovan za 30.000 Din. — V Dornavi pod Ptujem so zgorela iz nepojasnjenega vzroka vsa gospodarska poslopja posestniku Martinu Segula. Komaj so oteli živino. Gasilcem je uspelo, da so požar omejili. — V Šikolah v občini Cirkovce na Dravskem polju je začelo iz neznanega vzroka goreti na škodnjem posestniku Vincenca Kušarja. Ogenj se je raztegnil z neugnano naglico na vsa gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi 30.000 kg sena. Domači gasilci so preprečili še večjo požarno nesrečo. Škoda znaša 40.000 Din. — V Ljubljani v Lingarjevi ulici se je ob četrtno drugo uro popoldne pojavil požar v Česnikovi manufakturni trgovini. Tleti in goreti so začele prodajalne mize in tla radi velike in preveče zakurjene železne peči na sredi prodajalne. Iz trgovskih prostorov valeči se dim je opazila sosedna trgovka in obvestila gasilstvo. Gasilci so trgovino, ki je bila zaprta radi opoldanskega odmora, nasilno odprli in udušili ogenj, ki je napravil več deset tisoč Din škode na opremi in blagu. Škoda je krita z zavarovalnino. — V Župetincih je pogorela 22.000 Din vredna domačija posestniku Francu Zelenko.

Razne novice.

Vse cenjene naročnike, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnino za tekoče leto prosimo, da isto kmalu storijo, ker drugače bomo primorani jim ustaviti list. Ponovno opozarjamo cenjene naročnike, da so v slučaju požara zavarovani samo tisti, ki poravnajo celoletno naročnino še tekom januarja. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.— in za četrtno leto Din 9.—.

»Kmetijski list« (13. januarja) izraža mnenje, da brezverskih časopisov pri nas ni. Če smatra sebe in sebi enake liste za »verske«, »krščanske« liste, potem ni pri nas brezverskih listov. Ker pa obenem maha proti katoliškim listom, jasno kaže, da ni katoliški list. O slabem časopisju kot plevli izjavlja, da ga je težko zatreti. Pozivamo vse resnične katoličane med našim ljudstvom, da iztrebijo iz svoje sredine vsako plevel slabega časopisja.

Na podlagi pomilostitve izpuščeni kaznjenci. Na podlagi noveletne amnestije ali pomilostitve je bilo izpuščenih iz mariborske kaznilnice 43 kaznjencev, ki so bili odpeljani v pristojne občine. Amnestija je pretvorila na smrt obsojenemu roparskemu morilcu Govediču smrtno kazen v dosmrtno ječo.

154 kaznjencev je osvobodila noveletna pomilostitev iz jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča. V jetnišnici so ostali samo oni, ki so v preiskavi in tihotapci.

Najdeni rimski zlatniki. V Grajeni pri Vurbergu je zadel neki kmet pred nedavnim na njivi pri oranju na rimske zlatnike s podbo cesarja Valentinijana (364 do 375). Dva od teh zlatnikov je kupil mariborski muzej, nekaj muzej v Ptuj, drugi pa so prešli v zasebno last.

Kmetijski tečaji v ptujskem okraju. Okrajni kmetijski odbor v Ptuj priredi dvodnevne kmetijske tečaje v Svetinjah in v Markovcih, in sicer v Svetinjah dne 27. in 28. januarja, v Markovcih pa dne 3. in 4. februarja. Na tečajih se bo predavala in tudi praktično razkazovala najvažnejša tvarina iz vseh kmetijskih panog: živinoreja, poljedelstvo, travništvo, sadjarstvo, zadržništvo, vinogradništvo, vnovčevanje in drugo. Ker so poučni tečaji potrebni za povzdigo kmečkega gospodarstva, se priporoča obilen obisk gospodarjem in gospodinjicam, kot tudi odraslim mladim.

Kako redim angorske zajce? Zelo praktična knjiga s slikami po 6 Din. Naročite v Tiskarni sv. Cirila.

Obžalovanja vredni slučaj.

V splošnem pretepu ubit. V krčmi širnik v Otiškem vrhu v župniji Sv. Peter na Kronske gori so imeli veselico, na kateri so fantje preveč pili. Okoli tretje ure zjutraj je došlo med pijano fantovsko družbo do splošnega pretepa. Mladi Romanov Levinger iz Goriškega vrha je prišel ob času ravsa v gostilno po svojega starejšega brata, da bi ga odvedel domov. Rajmund Jaje je pograbil steklenico od soda-vice, jo vrgel in je slučajno zadel čisto nedolžnega Romana v sence in se je zadeti zgrudil mrtev. Razljuteni pretepači so celo mrtvega Romana teptali z nogami ter ga suvali. Truplo ubitega so sodno razteslili v Otiškem vrhu, odkoder so ga prepeljali na dom in so pokopali žrtev fantovske podivjanosti na pokopališču v Dravogradu.

Koliko koles je bilo v minulem letu — ukradenih v Mariboru? Statistika marib. policije ugotavlja, da je bilo lansko leto v območju mesta ukradenih 716 koles.

Po 6 mesecih odkrit zločin. Katarina Leban, služkinja in šivilja, italijanska državljanka s Tolmina, je julija l. 1936 v porodišnici v Mariboru darovala življenje otroku ženskega spola. Dne 9. julija je zapustila z otrokom porodišnico in tavalala po mestu do večera. Sklenila je, da pojde v Dravo z otročičem vred. Med dravsko brvjo in glavnim mostom je šla na levem bregu v reko. Ko ji je Drava segala do pasu, je otročička odnesla voda, Lebanova pa se je kesala in zbežala na suho. Zločin detomora je bil 14. jan. javljen orožnikom na Teznu, ki so nečloveško mater predali v zapore okrožnega sodišča. Ženska je stara 30 let in je bolj šibke postave. Skraja je tajila, pozneje je vse priznala z izgovorom, da ni imela sredstev za življenje in ni znala, kako bi se prebila z otročičem skozi življenje.

5000 Din ukradel in jih zapravil. Mariborska policija je zaprla brezposelnega steklaškega pomočnika Ivana Mačka s Pilštajna. V Vrbju pri žalcu je ukradel pred 14 dnevi 5000 Din. Ko je bil aretiran, so našli pri njem 75 Din, ostalo pa je bil zafučkal.

Razprava proti šentiljskemu morilcu. Čitateljem je še v živem spominu roparski